

Om muslimer och islam i riksdagen

Om orden *muslim* och *islam* i riksdagen våren 2019

september 2019

NYANS:
MUSLIM

© Copyright 2019

Nyans:Muslim. All rights reserved.

Tillåtelse för att sprida innehållet så länge innehållet delas i sin helhet och inte förändras.
Rapporten eller delar av rapporten får inte tryckas för kommersiella syften.

www.nyansmuslim.se

nyansmuslim@gmail.com

English summary

This report investigates how parliamentary documents, debates and discussions in Sweden frame the words *muslim** and *islam** between January and June 2019. The results show that it is overwhelmingly in negative terms *muslim** and *islam** are mentioned. It is often mentioned in relation to terrorism, extremism and radicalisation, and also honour-violence, oppression of women and homophobia. Some of the documents show that there is an increase from earlier periods when it comes to proposals to ban different aspects of Muslim civil life, such as hijab, call to prayer, "culture properties" and also the right of Muslim organisations to get funds for activities. There is some mentions of Muslim organisations as being funded by foreign governments and being extended arms of The Muslim Brotherhood. *Islam** and *muslim** are mentioned in total 42 times in the Swedish parliament during a six month period, from January 1 to June 30, 2019.

NNEHÅLLSFÖRTECKNING

English summary	3
Introduktion	5
Figurer	7
Frekvens	9
Muslim* i riksdagen	10
Islam* i riksdagen	14
Slutord	18
Material	20

INTRODUKTION

Nyans: Muslim har släppt ett antal rapporter för att visa hur narrativet om muslimer och islam ser ut i samtidens Sverige. I vår sammanställning Vem talar om islamofobi? slog vi hål på myten om att vissa muslimer försöker tala för alla muslimer. Istället kunde vi visa hur majoriteten av artiklar med ordet islamofobi hade skrivits islamofobi-förstärkande och av andra än muslimer. I våra två rapporter om media från 2017 och 2018 synliggjordes den extrema förekomsten av negativa rapporteringar kopplat till islam och muslimer. Bland annat det faktum att det förekom över 64 000 träffar på islam och muslimer under 2018 i svenska medier, vilket innebär en exponering på 175 träffar per dag.

Föreliggande rapport är en förlängning av de tidigare rapporterna och visar hur muslimer och islam diskuteras, omnämns och framställs i riksdagens debatter, dokument och diskussioner under första halvåret 2019. Genomgången är baserad på alla dokument tillgängliga på riksdagen.se där orden islam och muslim och dess olika böjningar förekommer mellan 1 januari och 30 juni 2019. Asterisken som återfinns på orden muslim och islam innebär att det är ordet med böjningar. Muslim* är alltså förutom muslim även muslimska, muslimer, muslimsk, muslimen och muslimerna. Syftet är sålunda att visa hur muslim* och islam* framställs, och inte att beskriva hela riksdagen kategoriskt som islamofobisk. Att diskutera IS är exempelvis inte islamofobiskt i sig utan det intressanta är hur begreppen används i diskussionerna.

Sammantaget blir Nyans: Muslims alla rapporter en konkret fingervisning på hur samtida diskussioner om islam och muslimer tar sig i uttryck på de allra högsta maktnivåerna i Sverige. De sociala livsvillkor svenska muslimer alltså lever under är inramat i ett extremt narrativ där muslimer dagligen förknippas med problem. Detta har på senare tid aktualiserats i förslag så som slöjförbud och förbud av böneutrop.

Dessutom har muslimska röster på senare år successivt skalats bort från offentligheten till förmån för en föreställd, men osynlig, grupp av "vanliga muslimer" som

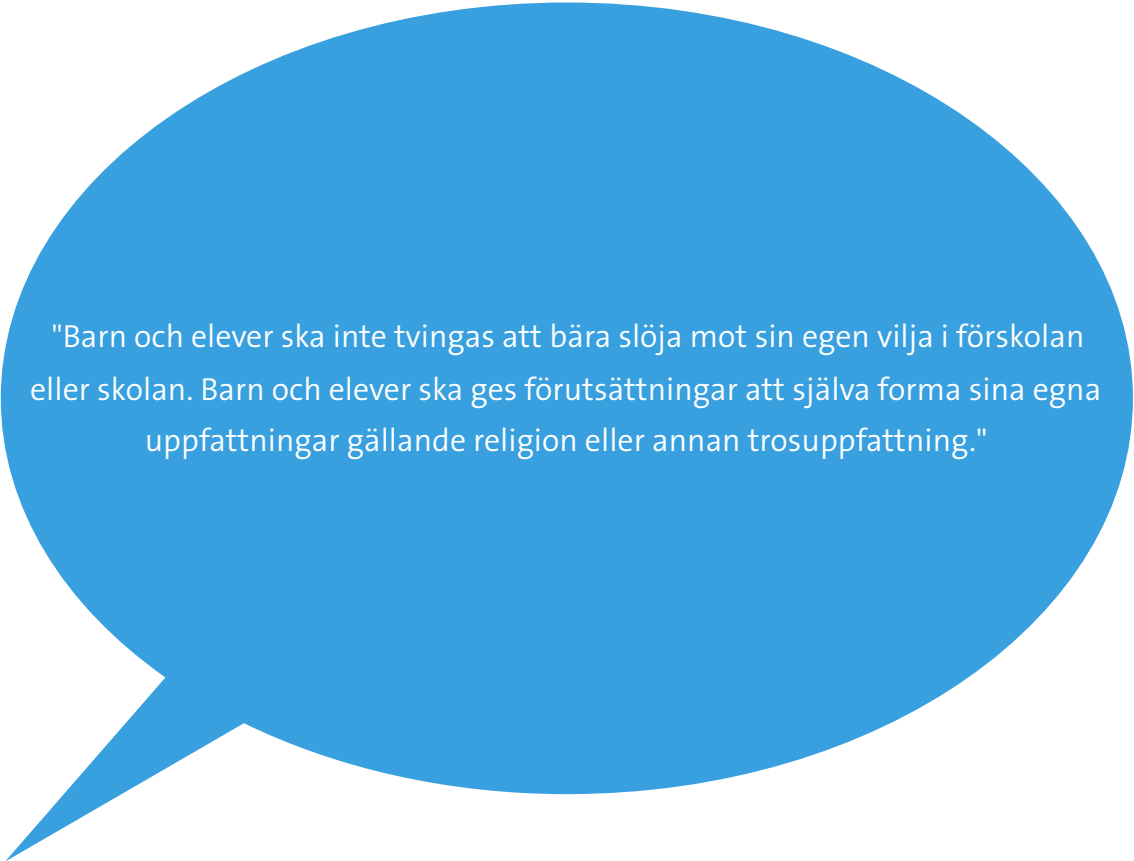
det enbart talas om och för, men som själva inte syns till. Resultatet har blivit ett extremt klimat där muslimers liv allt mer villkoras av krav på "hårdare tag", assimilation och ett islamofobiskt arbete mot radikaliserings som grundar sig i det icke-empiriska antagandet att muslimer alltid är i riskzonen för extremism eftersom islam antas ha en essentiell potential för terrorism.

Jag hoppas att denna rapport blir ett av många viktiga vittnesmål om vår samtid, både för de nu levande och framtidens generationer. Rashierarkier är och förblir västvärldens främsta kännetecken sedan 1492. 527 år senare ser vi denna för samhället organiserande princip fortfarande ta sig i uttryck i form av bland annat islamofobi.

*Amanj Aziz
Nyans:Muslim
September 2019*

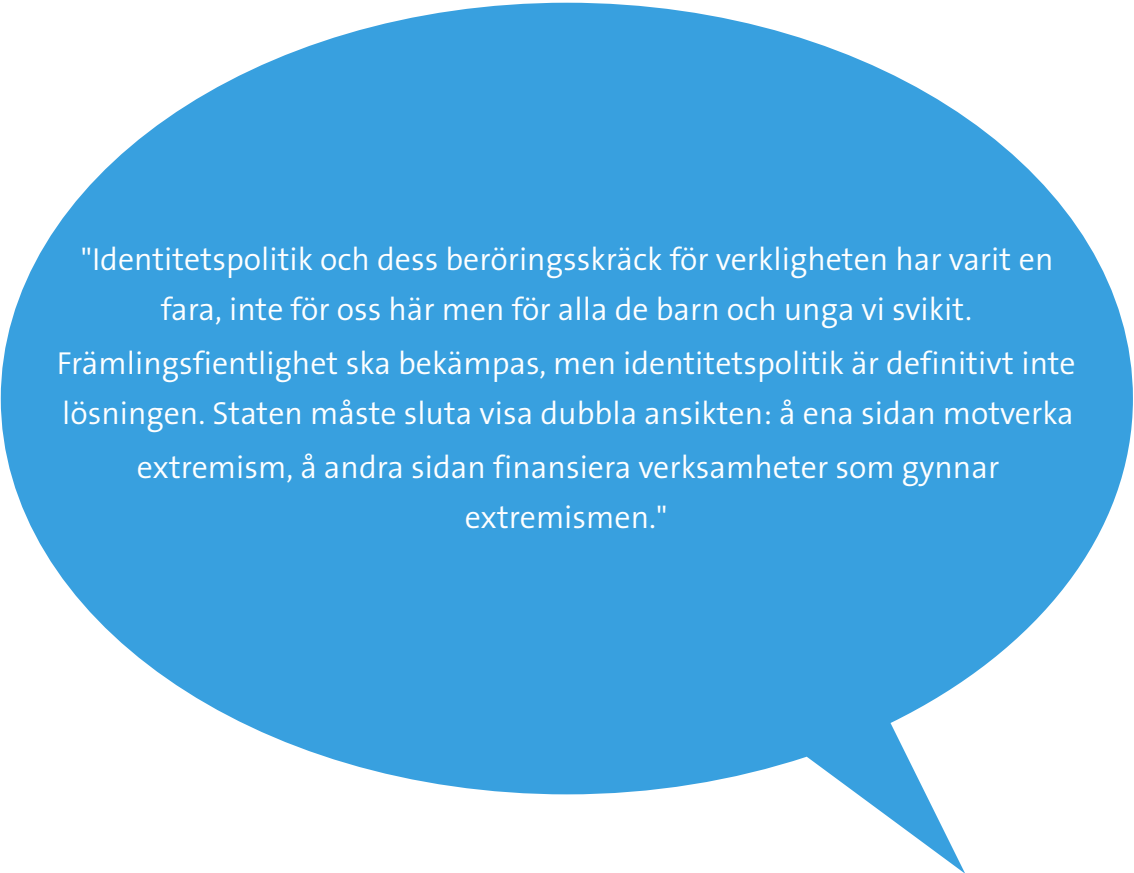
FIGURER

- Figur 1: Diagram
- Figur 2: Ordmoln med vilka ord som samvarierar med *muslim**
- Figur 3: Diagram som visar hur förekommande olika partier är i debatter om *muslim**
- Figur 4: Faktaruta om olika dokumenttyper där *muslim** nämns
- Figur 5: Ordmoln med vilka ord som samvarierar med *islam**
- Figur 6: Diagram som visar hur förekommande olika partier är i debatter om *islam**
- Figur 7: Faktaruta om olika dokumenttyper där *islam** nämns

"Barn och elever ska inte tvingas att bära slöja mot sin egen vilja i förskolan eller skolan. Barn och elever ska ges förutsättningar att själva forma sina egna uppfattningar gällande religion eller annan trosuppfattning."

Anna Ekström, Socialdemokraterna

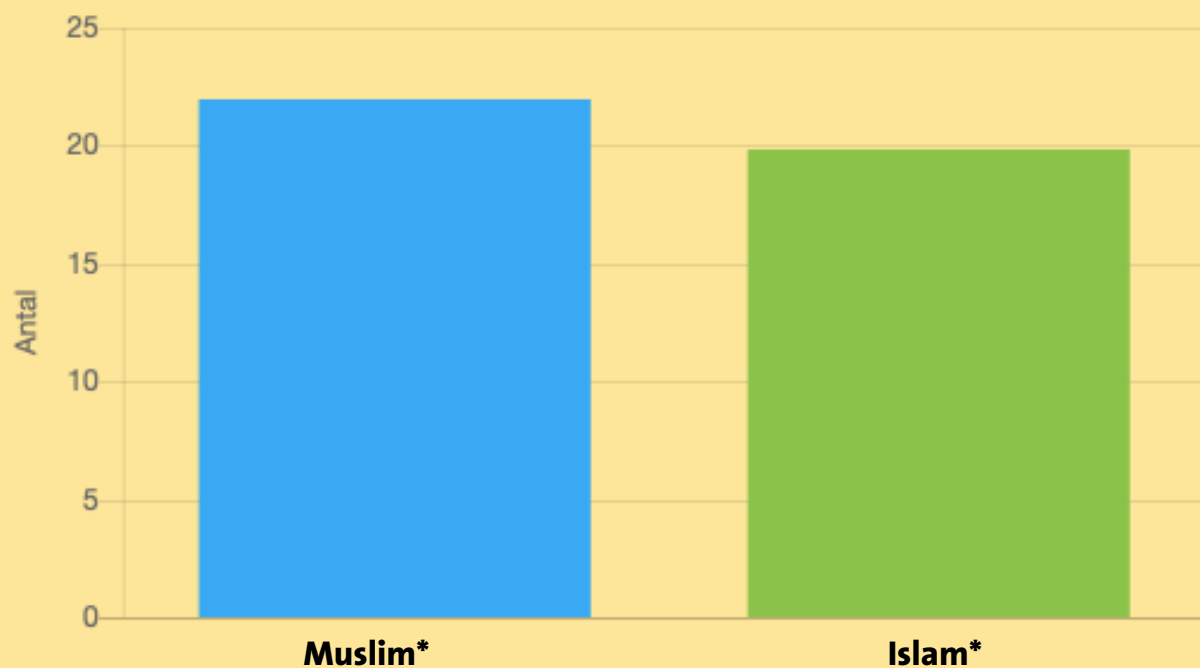

"Identitetspolitik och dess beröringsskräck för verkligheten har varit en fara, inte för oss här men för alla de barn och unga vi svikit. Främlingsfientlighet ska bekämpas, men identitetspolitik är definitivt inte lösningen. Staten måste sluta visa dubbla ansikten: å ena sidan motverka extremism, å andra sidan finansiera verksamheter som gynnar extremismen."

Juno Blom, Liberalerna

FREKVENNS

Under perioden 1 januari-30 juni 2019 förekommer 22 dokument på riksdagens hemsida som behandlar ordet muslim*. För islam* är det 20 dokument som finns. Det innebär att under en sexmånadersperiod diskuteras muslim* nästan 4 gånger och islam* över 3 gånger i månaden av landets makthavare.

Figur 1. Diagrammet visar hur ofta respektive ord förekommer.

Muslim* i riksdagen

Ordet *muslim* med dess böjningar förekommer i 22 dokument under första halvåret 2019. Socialdemokraterna har deltagit i flest debatter där muslim* nämns vilket troligtvis beror på att de är i regeringsställning och därför förväntas besvara skriftliga frågor och ha ytterst

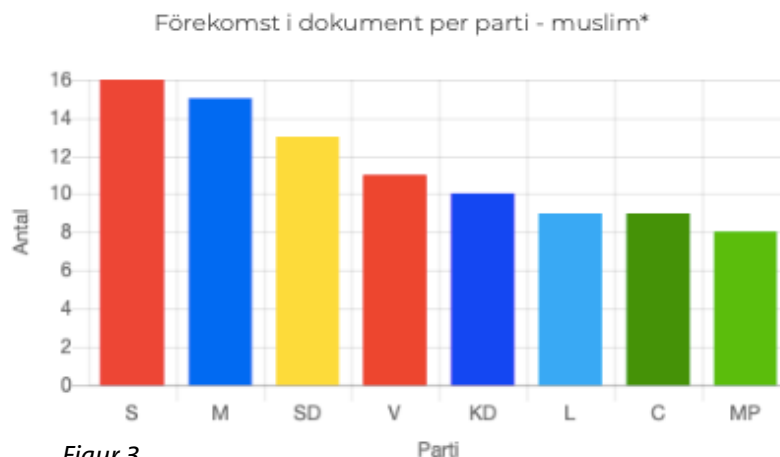

Figur 2. Frekvens av ord som nämns i samband med muslim*.

ansvar för rikets politik. Flest skriftliga frågor med muslim* har Moderaterna och Sverigedemokraterna. Moderaterna skrev genom riksdagsledamoten Borian Åberg bland annat två skriftliga frågor som nämner muslim* till ansvariga ministrar med rubrikerna Hoten mot journalister (2018/19:151) och Skattepengar till våldsbejakande islamister (2018/19:150). Den sistnämnda gällde det statsbidrag som nekades Sveriges Unga Muslimer, som Åberg valde att benämna som "våldsbejakande islamister" och "antidemokratiska".

Extremism, radikaliserings och våldsbejakande islamism är återkommande teman i nästan alla dokument. Muslimska Brödrskapet är också något återkommande och Markus

Wiechel från Sverigedemokraterna lägger även en skriftlig fråga till dåvarande utrikesminister Margot Wallström om att terrorklassa Muslimska Brödraskapet. Ord som terrorism, terrorresor, radikalisering, extremism, extrem del av islam, våldsbejakande och terrorceller är återkommande i flera dokument. Islamiska staten återkommer också jämsides med Boko Haram och al-Qaida.

Figur 3.

Förbud i allmänhet är något som kännetecknar periodens samtal om muslimer. Bland annat finns förslag och debatt om förbud av muslimska kulturyttringar (2018/19:KU27), förbud av slöja (bl a 2018/19:82) och förbud av böneutrop (bl a 2018/19:106). Förbuden tar sig också i uttryck genom att föreslå svårigheter för muslimska föreningar att få statsbidrag. Frågor om jämställdhet diskuteras också i anslutning till muslim*. Dels är det förslag om förbud av slöja, men också hänvisningar till Danmark som föregångsland på grund av deras

niqabförbud som trädde i kraft 2018. Kvinnoförtryck och förtryck av flickor nämns flera gånger. Rickard Jomshof från Sverigedemokraterna nämner t ex att slöja kan förknippas med "muslimska män som primitiva varelser" och "vidrig kvinnosyn" (2018/19:82). Frågan om slöja kantas uteslutande av diskussioner om hederskultur, förtryck och tvång (bl a 2018/19:63).

Dokumenttyp - muslim*

- 7 protokoll från kammaren
- 5 betänkanden och utlåtanden
- 3 skriftliga frågor
- 1 interpellation
- 1 partiledardebatt
- 1 SOU
- 1 utrikespolitisk debatt
- 1 aktuell debatt
- 1 framställningar och redogörelser
- 1 övrigt

Figur 4.

Islamofobi och muslim*

Islamofobi nämns vid ett tillfälle i samband med muslim* men då endast som ett sätt att "inskränka det fria ordet" (2018/19:151). Det omnämns också som "muslimhat" vid ett tillfälle. Däremot tas förtryck av muslimer upp när situationen för rohingya och uigurer diskuteras. Även situationen för muslimer i Polen diskuteras. Under mars månad besöker representanter från Nya Zeelands ambassad och från riksdagen en muslimsk församling för att hedra minnet av offren vid terrorattacker i Christchurch.

Kamp mot islamofobi framställs som "identitetspolitik" med wahabistiska undertoner (2018/19:106). Intressant i sammanhanget är att motargumentationen vid generaliseringar är att framställa att muslimer inte är en homogen grupp, att religionsdialog behövs, att islamofober och konservativa muslimer gör gemensam sak och att offer för terrorism oftast är muslimer.

”Det är oroväckande om extrema tolkningar av islam sprids i västvärlden med stöd av betydande utländska resurser. Det är emellertid inte klarlagt i vilken utsträckning samfund i Sverige tar emot utländska bidrag och i vilken utsträckning sådana bidrag är förknippade med villkor av olika slag. Pengar till exempelvis moskébyggen kan användas som ett sätt att sprida extremistiska trosinriktningar och ideologier med antidemokratiska förtecken.”

Karin Enström, Marta Obminska, Erik Ottoson och Fredrik Schulte, Moderaterna

”Vi behöver förbjuda all utländsk finansiering av moskéer och organisationer som kan bidra till radikaliserings, våld eller terror, och Sverige behöver vara pådrivande inom EU för att införa tuffa sanktioner mot stater som finansierar extremistisk islam eller terror utomlands. Vi måste säkerställa att alla moskéer och muslimska organisationer står fria från utländskt ekonomiskt inflytande som kan skapa grogrund för radikaliserings.”

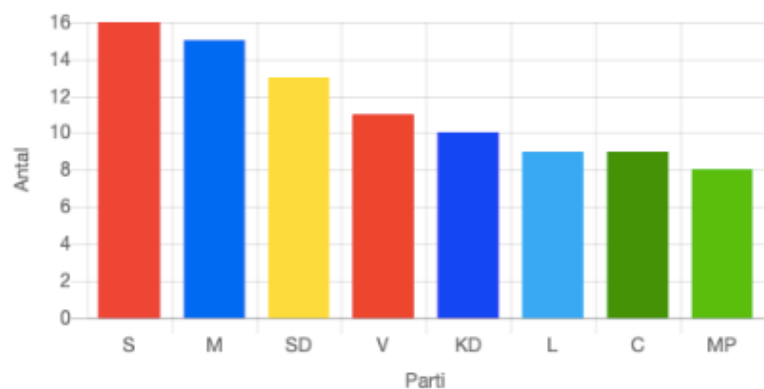
Andreas Carlson, Kristdemokraterna

tanke på att det arabiska ordet *hijab*, vad jag förstår, betyder *barriär* eller *sköld* är det uppenbart att det handlar om en *sexualisering* av flickor och i många fall väldigt små flickor. Islamisterna verkar se dem som en sorts *sexobjekt*. Dessa små flickor ska skyllas för att inte provocera muslimska män och deras lustar.”

Utbildningsminister och

socialdemokraten Anna Ekström uttryckte i samma debatt, anförande 71, följande: *”Jag upprörs när jag nås av medieuppgifter om att personal i förskolan kan tänka sig att kontrollera och tvinga barn att bära slöja. Detta är helt oacceptabelt. Barn och elever ska inte tvingas att*

Förekomst i dokument per parti - muslim*

Figur 6.

Dokumenttyp - islam*

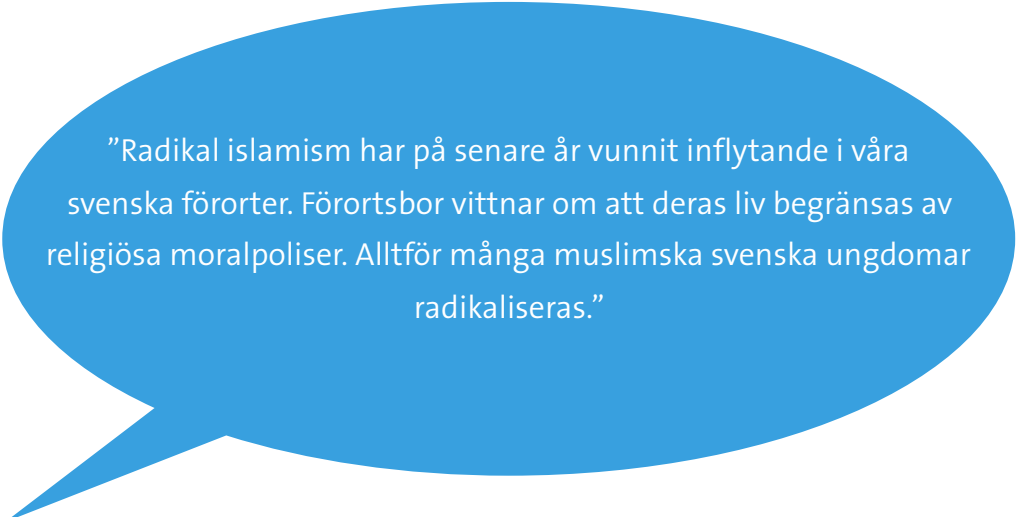
- 6 protokoll från kammaren
- 4 betänkanden och utlåtanden
- 2 skriftliga frågor
- 2 interpellationer
- 2 Propositioner och skrivelser
- 1 EU-nämndens uppteckningar
- 1 SOU
- 1 aktuell debatt
- 1 framställningar och redogörelser

Figur 7.

bära slöja mot sin egen vilja i förskolan eller skolan. Barn och elever ska ges förutsättningar att själva forma sina egna uppfattningar gällande religion eller annan trosuppfattning. Att bära religiös klädsel kan vara ett uttryck för religionsfriheten, som skyddas i regeringsformen och i Europakonventionen.” I båda fallen inramas muslimska attribut, som hijab, in i ett negativt laddat sammanhang.

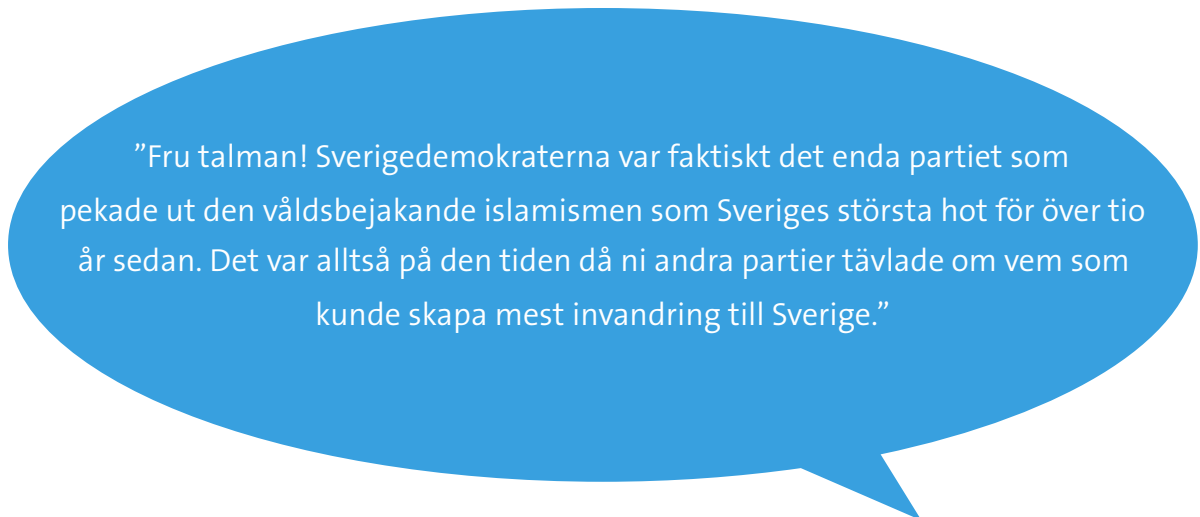
Islamofobi och islam*

I anförande 39 i 2018/19:106, säger socialdemokraten Thomas Hammarberg: "Detta säger jag också därför att jag tror att det finns några motioner i årets skörd som faktiskt speglar en viss islamofobisk tendens, som jag hade hoppats inte skulle finnas där." Islamofobi nämns också i samband med hatbrott i termer av att hatbrott mot muslimer är viktigt att bekämpa.

”Radikal islamism har på senare år vunnit inflytande i våra svenska förorter. Förortsbor vittnar om att deras liv begränsas av religiösa moralpoliser. Alltför många muslimska svenska ungdomar radikaliseras.”

Robert Hannah, Liberalerna

”Fru talman! Sverigedemokraterna var faktiskt det enda partiet som pekade ut den våldsbejakande islamismen som Sveriges största hot för över tio år sedan. Det var alltså på den tiden då ni andra partier tävlade om vem som kunde skapa mest invandring till Sverige.”

Adam Marttinen, Sverigedemokraterna

Slutord

I maktens korridorer och öppna rum

Som presenterat i denna rapport är det negativt laddade samtalet om muslimer och islam i Sverige till stor del en öppen företeelse, även i ett av rikets mäktigaste rum, bland alla partier. Men även om samtalet är öppet, kodas idéer om muslimer och islam ofta med till synes "objektiva" ord som integration, extremism, hedersrelaterat våld och andra begrepp vars föreställningsvärld(ar) innefattar nästan uteslutande muslimer och muslimskt kodade områden och platser. Dessa "objektiva" ord är i sig inte

"Malicious generalizations about Islam have become the last acceptable form of denigration of foreign culture in the West; what is said about the Muslim mind, or character, or religion, or culture as a whole cannot now be said in mainstream discussion about Africans, Jews, other Orientals, or Asians".

– Edward Said, "Covering Islam" (1981)

problematiska utan det är hur och när de används och hur det drabbar stora grupper urskillningslöst. Arbete mot extremism fokuserar t.ex. allt mindre på politiskt våld och dess kontexter och allt mer på tolkningar av islam; arbete mot hedersrelaterat våld fokuserar allt mindre på själva våldet eller jämställdhet utan tar allt mer sikte på, ofta reduktionistiska och negativa uppfattningar om, traditioner och kulturer. Detta innebär att även oskyldiga människor dras med i de åtgärder och insatser som implementeras. Det är sålunda inte längre bara terroristen som blir föremål för rättsapparaten utan även den som misstänks ha åsikter som man klassificerat som "extrema".

Det narrativ som Nyans:Muslim blottlagt i tidigare rapporter, liksom denna, påverkar samhällets alla delar. Många av insatserna som föreslås och diskuteras i riksdagen har börjat implementeras på kommun- och stadsdelsnivå runt om i hela landet. Implementeringarna sker utan någon större diskussion eller debatt om rasistiska fallgropar, så som islamofobi. Resurser läggs på oinformerade arbeten mot hedersrelaterat våld och våldsbejakande extremism som många gånger leds av inkompetent personal på stadsdelsnivå som agerar på antaganden, fördomar, misstänkliggörande, politiska och ideologiska övertygelser och "press uppifrån". Direktiv når också allt mer personal i skolor, på fritidsgårdar och öppen verksamhet att rapportera om man misstänker att barn, elever och familjer är t.ex. i en kontext av extremism eller hedersrelaterat våld. Dessa personalgrupper är varken utbildade eller har tillräckligt med kunskap om att göra avväganden som påverkar människors fundamentala

livsvillkor, så som rätten till familjeliv, men har trots detta ett mandat efter ofta simplistiska endags- eller tvådagarsutbildningar.

Samtidens institutionella acceptans av islamofobi har också inneburit att olika myndigheter har kunnat genomföra insatser utan något större ansvarsutkrävande. En sådan myndighet är Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, MSB, som finansierar flera rapporter om islamism i Sverige för över 10 miljoner kronor. Författarna som anlitas för att med skattemedel skriva dessa rapporter är starkt ifrågasatta av en större vetenskaplig community (se bland annat här, här och Nilssons (2018), Open Source Jihad) och de rapporter som publicerats hittills har fått motta hård kritik från vetenskapliga institutioner. Trots kritiken har MSB kunnat fortsätta betala samma rapportförfattare med enorma summor för vetenskapligt undermåliga rapporter.

Hur vi som stat och samhälle pratar om muslimer och islam kommer att resultera i politiska och sociala åtgärder som kommer att omforma vad vi uppfattar som ett demokratiskt samhälle. **Islamofobi påverkar alltså inte bara muslimer utan är ett demokratiskt problem som i slutändan innebär att samhället omformas i skuggan av det.**

Det är därför viktigt att organisationer, politiker och makthavare som ser med oro på utvecklingen höjer rösten och utan skyggappar tar ordet islamofobi i mun och benämner utvecklingen och samtidigt med ett vedertaget vetenskapligt begrepp, nämligen *islamofobi*.

Material

De dokument som varit underlag för denna rapport är följande. Alla dokument har laddats ner från riksdagen.se under perioden 1 september - 12 september 2019.

Islam*

- 2018/19:UU8
- 2018/19:70
- 2018/19:ER1
- 2018/19:63
- 2018/19:163
- 2018/19:69
- 2018/19:SfU16
- 2018/19:487
- 2018/19:25
- 2018/19:104
- 2018/19:JuU16
- 2018/19:87
- 2018/19:93
- 2018/19:255
- 2018/19:98
- 2018/19:KU27
- 2018/19:106

Muslim*

- 2018/19:UU8
- 2018/19:150
- 2018/19:151
- 2018/19:52
- 2018/19:63
- 2018/19:AU8
- 2018/19:163
- 2018/19:KrU15
- 2018/19:82
- 2018/19:613
- 2018/19:87
- 2018/19:88
- 2018/19:93
- 2018/19:KU27
- 2018/19:106

NYANS:MUSLIM

Rapport

Om muslimer och islam i riksdagen 2019

© Copyright 2019

Nyans:Muslim. All rights reserved.

www.nyansmuslim.se

nyansmuslim@gmail.com